

merudgifter for kommunen til vejkontorets virksomhed på 6-7 mill. kr. årligt.

b. Gartnerarbejde, planteskoler m. m.

I de fleste kommuner er stadsgartnerne (kirkegårdene) ophørt med at udføre arbejder for fremmede og med salg af planter for derved at undgå afsmittende momsbetaling.

Således kan det nævnes, at *Københavns* kommunale skolevæsen igennem en lang årrække har leveret plantematerialer til en del skoler uden for København. Dette plantemateriale omfatter i overvejende grad planter, der vokser i naturen, og sådanne, f. eks. kornsorter, der har erhvervsmæssig betydning for landet, d. v. s. et plantemateriale, der ikke normalt fremelskes i private gartnerier. Leverancerne til de fremmede skoler udgjorde ca. 20 pct. af Skolebotanisk Haves samlede virksomhed.

For at undgå merudgifter til afsmittende moms vedrørende Skolebotanisk Have, ca. 30.000 kr. årligt, er leverancerne til de fremmede skoler blevet standset.

Stadsgartneren i *Århus* udfører i et begrænset omfang nyanlæg og vedligeholdelse af haver for statsinstitutioner og andre institutioner og har desuden et vist salg af planter til fremmede. I 1967-68 udgjorde disse arbejder for fremmede 13-14 pct. af stadsgartnerens samlede virksomhed. De årlige merudgifter for Århus kommune som følge af afsmittende moms på stadsgartnerens område kan beregnes til ca. 150.000 kr.

Frederiksberg kommune udfører for civilforsvaret tilsyn og vedligeholdelse med dækningsgravene. For at undgå afsmittende moms har kommunen frasagt sig det arbejde på dækningsgravene, som kommunens gartnerere hidtil har udført til en værdi af ca. 40.000 kr. årligt, svarende til ca. 2 pct. af gartnerafdelingens årsomsætning.

c. Brandvæsen.

De kommunale brandvæsen har hidtil mod et forholdsvis ringe vederlag udlånt materiel til teatre m. m. og udøvet en vis servicevirksomhed ved opstilling af brandslukningsapparater m. m. For at undgå momsafsmittning er en stor del af denne virksomhed nu standset.

Til belysning af denne virksomhed skal

anføres følgende oplysninger fra *Frederiksberg* kommune:

Frederiksberg brandvæsen har for at rationalisere hjælpearbejdet udlånt materiel til teatre, højhuse m. v., og materiellet ombyttes og efterses. Der er hidtil betalt afgift til brandvæsenet herfor, men disse udlån må indstilles eller udgifterne betales af kommunen, hvis momsafsmittningsreglen opretholdes.

Frederiksberg brandvæsen har endvidere ydet hjælp med stiger, pumper m. v., hvor anden hjælp ikke kunne fås. Også her vil afsmittningsreglen medføre, at *Frederiksberg* enten må afvise at yde assistance eller søge udgiften afholdt af brandvæsenets konto, hvis en afvisning vil medføre store skader.

Brandvæsenet har ligeledes hidtil ydet bistand ved vedligeholdelse og pasning af virksomheders og institutioners slukningsmateriel, men er ophørt hermed som følge af momsspørgsmålet.

Gennem brandvæsenets kabler og alarm-skabe har *Frederiksberg* politi et kaldesystem, hvorigennem gadepatruljerne kan opnå kontakt med politistationen. Vedligeholdelsesudgiften er hidtil refunderet af staten. Hvis denne ordning skal medføre afsmittning af momspligt, må brandvæsenet ophæve ordningen med politiet, der derved vil blive påført meget betydelige udgifter.

Endelig oplyses det, at der til brug for civilforsvarsafsnitschefernes arbejde i krigs- eller katastrofesituationer er oprettet et antal civilforsvarstelefoner på *Frederiksberg* med forbindelse til en central på rådhuset. Brandvæsenets ledninger benyttes hertil, og vedligeholdelsesudgifterne refunderes af staten med ca. 10.000 kr. årligt. En overflytning af dette system til K.T.A.S. vil medføre mere sårbare forbindelser.

d. Folkekøkkener.

De *københavnske* folkekøkkener opkræver i øjeblikket merværdiafgift af samtlige leverancer både til private aftagere og til aftagere blandt *Københavns* kommunes egne institutioner, med undtagelse af det salg der finder sted i det af folkekøkkenerne administrerede marketenderi for De gamles By's personale. Fra køkkener og spisesale leveres 45 pct. af omsætningen til *Københavns* kommunes institutioner og 55 pct.